

**МОНІТОРИНГ ОЦІНЮВАННЯ РОБОТОДАВЦЯМИ
ЗАДОВОЛЕНОСТІ ЯКІСТЮ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ
ЗА ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЮ ПРОГРАМОЮ
«ПІДПРИЄМНИЦТВО, ТОРГІВЛЯ ТА БІРЖОВА ДІЯЛЬНІСТЬ»
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти**

Мета дослідження – вивчення думок щодо рівня задоволеності роботодавців якістю підготовки фахівців (випускників, здобувачів вищої освіти, що проходили виробничу практику та/або дуальне навчання) за освітньо-професійною програмою (ОПП) «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

Метод дослідження – анонімне електронне анкетування за спеціально розробленим інструментарієм (*Google Форм*), розміщеним на офіційному веб-сайті Таврійського державного агротехнологічного університету імені Дмитра Моторного (ТДАТУ) за адресою <http://www.tsatu.edu.ua/vnutrishnja-systema-zabezpechennja-jakosti-vyschoji-osvity/onlajn-opytuvannja-stejkhoderiv-schodo-jakosti-osvity/>.

Цільова аудиторія – роботодавці, в організаціях яких проходили виробничу практику, дуальне навчання здобувачі вищої освіти та/або працюють (-ли) випускники за освітньо-професійною програмою «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (респонденти).

Опитування респондентів було проведено **в 1 семестрі 2023-2024 навч. року** за анкетною для роботодавців «Якість підготовки фахівців у ТДАТУ». Всього опитано **8 респондентів**.

Процедури, види та форми оцінювання повністю відповідають [Положенню про опитування учасників освітнього процесу в ТДАТУ](#)

Оцінку здійснювали за 5-бальною шкалою:

1 бал – якість відсутня;

2 бали – якість проявляється зрідка;

3 бали – якість проявляється на достатньому рівні;

4 бали – проявляється часто;

5 балів – якість проявляється практично завжди.

Анкета складалася з восьми блоків питань, які включали: чинники, що найбільше впливають на ефективність професійної діяльності фахівця та його кар'єрне зростання; задоволеність рівнем професійної підготовки фахівців ТДАТУ; зацікавленість в прийомі на роботу фахівців ТДАТУ; оцінка ТДАТУ, як закладу вищої освіти; оцінювання якостей та навичок фахівців ТДАТУ; актуальність освітньої програми у світлі найновіших досліджень та сучасного ринку праці; коментар або побажання щодо компетентностей та результатів навчання за даною освітньою програмою.

Результати було опрацьовано за допомогою програмного забезпечення

Microsoft Excel (з допустимою похибкою вимірювання 0,1%).

Результати оцінювання роботодавцями якості підготовки фахівців за ОПП «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» за критерієм «Які з наведених нижче чинників мають, на Вашу думку, найбільший вплив на ефективність професійної діяльності фахівця та його кар'єрне зростання?» наведено в таблиці 1.

Таблиця 1 – Оцінювання чинників, що найбільш впливають на ефективність професійної діяльності фахівця та його кар'єрне зростання

У відсотках

Критерії оцінювання	Бали				
	5	4	3	2	1
Рівень загальнотеоретичної підготовки	25,0	50	25,0	0	0
Здатність до навчання	37,5	37,5	25,0	0	0
Здатність до аналізу і синтезу	37,5	62,5	0	0	0
Розв'язання проблем	37,5	25,0	37,5	0	0
Здатність застосовувати знання на практиці	25,0	50	0	0	25,0
Рівень базових (професійних) знань і навичок	37,5	37,5	12,5	12,5	0
Стратегічне мислення	62,5	25,0	12,5	0	0
Націленість на кінцевий результат	62,5	25,0	12,5	0	0
Здатність працювати в колективі, команді	25,0	62,5	12,5	0	0
Здатність ефективно представляти себе й результати своєї праці	62,5	37,5	0	0	0
Здатність пристосовуватись до нових ситуацій	62,5	37,5	0	0	0
Націленість на професійний розвиток і кар'єрне зростання	37,5	50	12,5	0	0
Навички управління персоналом, колективом	25,0	62,5	12,5	0	0
Ерудованість, загальна культура, комунікабельність	50	50	0	0	0
Володіння інформаційними та комунікаційними технологіями	50	50	0	0	0
Ведення ділової документації	0	87,5	12,5	0	0

Вміння логічно мислити, робити правильні висновки, послідовно і обґрунтовано висловлювати особисту думку	50	50	0	0	0
--	----	----	---	---	---

Перелік чинників, що **найбільш** (максимальні відсотки за балом 5) на думку роботодавців, впливають на ефективність професійної діяльності фахівця та його кар'єрне зростання: по 62,5% - «стратегічне мислення», «націленість на кінцевий результат», «здатність ефективно представляти себе й результати своєї праці», «здатність пристосовуватись до нових ситуацій».

Найменш впливові чинники (мінімальні відсотки за балом 5): 0% - «ведення ділової документації», по 25% - «рівень загальнотеоретичної підготовки», «здатність застосовувати знання на практиці», «здатність працювати в колективі, команді», «навички управління персоналом, колективом»..

Результати оцінювання роботодавцями рівня професійної підготовки фахівців ТДАТУ наведені в таблиці 2.

Таблиця 2 - Оцінювання роботодавцями рівня професійної підготовки фахівців ТДАТУ

У відсотках

Критерії оцінювання	Бали				
	5	4	3	2	1
Наскільки Ви задоволені рівнем професійної підготовки фахівців ТДАТУ, які працюють у Вас в організації/установі?	62,5	37,5	0	0	0
Наскільки Ви зацікавлені в прийомі на роботу фахівців ТДАТУ.	87,5	12,5	0	0	0

З таблиці 2 не важко пересвідчитися у високій оцінці роботодавцями рівня професійної підготовки фахівців за ОПП «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність».

Результати оцінювання роботодавцями ТДАТУ, як закладу вищої освіти, наведені в таблиці 3.

Таблиця 3 - Оцінювання роботодавцями ТДАТУ, як закладу вищої освіти

У відсотках

Критерії оцінювання	Бали				
	5	4	3	2	1
Ділова репутація, імідж закладу	75,0	25,0	0	0	0
Конкурентоспроможність освітніх послуг	87,5	12,5	0	0	0
Професорсько-викладацький склад	87,5	0	12,5	0	0

Критерії оцінювання	Бали				
	5	4	3	2	1
Матеріально-технічна база	25,0	62,5	12,5	0	0
Система управління закладом	62,5	37,5	0	0	0
Якість освітніх послуг	75,0	25,0	0	0	0
Вміст навчальних програм	75,0	0	25,0	0	0
Використання новітніх, інтерактивних методів навчання	50	50	0	0	0

Аналіз таблиці 3 показує, що роботодавці **високо оцінили** ТДАТУ (максимальні відсотки за балом 5) по 87,5% - «конкурентоспроможність освітніх послуг», «професорсько-викладацький склад».

Результати оцінювання якостей та навичок фахівців за ОПІ «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» наведені в таблиці 4.

Таблиця 4 - Оцінювання якостей та навичок фахівців за ОПІ «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»

У відсотках

Критерії оцінювання	Бали				
	5	4	3	2	1
Рівень загальнотеоретичної підготовки	25,0	50	13,5	12,5	0
Здатність до навчання	62,5	25,0	12,5	0	0
Здатність до аналізу і синтезу	37,5	62,5	0	0	0
Розв'язання проблем	50	37,5	12,5	0	0
Здатність застосовувати знання на практиці	37,5	62,5	0	0	0
Рівень базових (професійних) знань і навичок	62,5	37,5	0	0	0
Стратегічне мислення	12,5	87,5	0	0	0
Націленість на кінцевий результат	62,5	37,5	0	0	0
Здатність працювати в колективі, команді	62,5	25,0	12,5	0	0
Здатність ефективно представляти себе й результати своєї праці	75,0	25,0	0	0	0
Здатність пристосовуватись до нових ситуацій	62,5	25,0	12,5	0	0

Критерії оцінювання	Бали				
	5	4	3	2	1
Націленість на професійний розвиток і кар'єрне зростання	75,0	25,0	0	0	0
Навички управління персоналом, колективом	12,5	75,0	12,5	0	0
Ерудованість, загальна культура, комунікабельність	25,0	75,0	0	0	0
Володіння інформаційними та комунікаційними технологіями	25,0	75,0	0	0	0
Ведення ділової документації	12,5	87,5	0	0	0
Вміння логічно мислити, робити правильні висновки, послідовно і обґрунтовано висловлювати особисту думку	37,5	50	12,5	0	0

Аналіз таблиці 4 показує, що роботодавці **високо** оцінили наступні якості та навички фахівців за ОПП «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» (максимальні відсотки за балом 5): по 75% - «здатність ефективно представляти себе й результати своєї праці», «націленість на професійний розвиток і кар'єрне зростання».

Менші відсотки отримали наступні критерії якості (мінімальні відсотки за балом 5): по 12,5% - «стратегічне мислення», «навички управління персоналом, колективом», «ведення ділової документації».

Результати відповідей роботодавців на питання «**Актуальність освітньої програми у світлі найновіших досліджень та сучасного ринку праці?**» показують найвищі бали оцінювання (рис. 1).

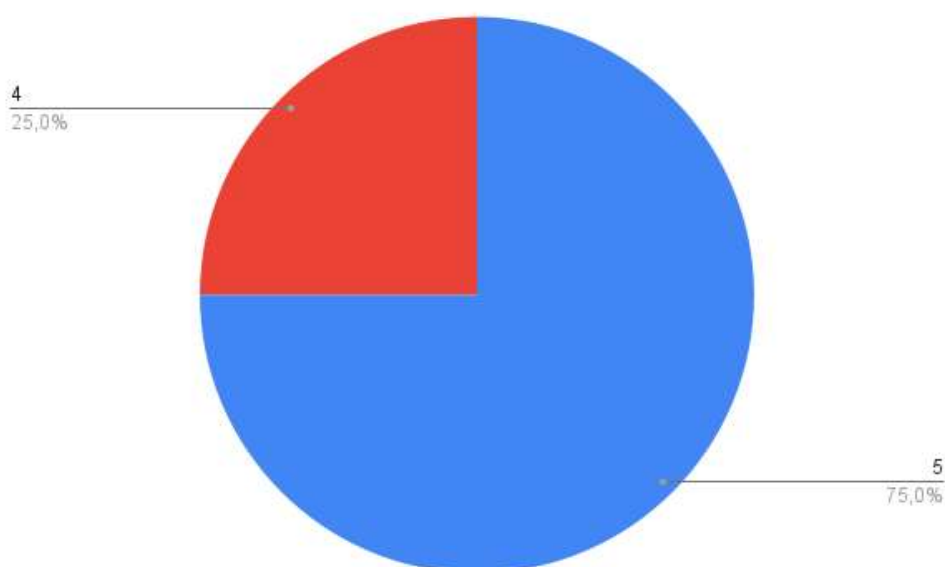

Рис. 1. Оцінювання респондентами «Актуальність освітньої програми у світлі найновіших досліджень та сучасного ринку праці?» (у відсотках)

Коментарі та побажання роботодавців щодо компетентностей та результатів навчання за даною освітньою програмою «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» наступні:

- 1) подальшого розвитку;
- 2) підвищення знання іноземних мов;
- 3) більше розрахункових завдань на практичних заняттях;
- 4) все добре.

Висновки

Відповідно до результатів моніторингу оцінювання роботодавцями задоволеності якістю підготовки фахівців за освітньо-професійною програмою «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність», визначені наступні чинники, що впливають на ефективність професійної діяльності та кар'єрне зростання фахівця:

- більше 62% роботодавців високо оцінили критерії – «стратегічне мислення», «націленість на кінцевий результат», «здатність ефективно представляти себе й результати своєї праці» та «здатність пристосовуватись до нових ситуацій»;

- 87,5% респондентів оцінкою «добре» позначили вміння вести ділову документацію та навички управління персоналом або колективом;

- низькими оцінками деяких роботодавців були зазначені рівень підготовки загальнотеоретичного напряму, здатність до навчання, розв'язання проблем, спрацюванням в колективі та стратегічне мислення

Негативно були оцінені такі якості професійної діяльності фахівця як «рівень базових (професійних) знань» та «здатність застосовувати знання на практиці».

Респондентами були високо оцінені рівень професійної підготовки фахівців ТДАТУ та проявили зацікавленість в прийомі на роботу випускників з університету.

За результатами оцінки ТДАТУ, як закладу вищої освіти респонденти високо оцінили якість надання освітніх послуг, позитивно оцінили набули критерії «конкурентоспроможність освітніх послуг», «професорсько-викладацький склад». Позитивно були оцінені рецензентами ділова репутація та імідж закладу, якість надання освітніх послуг на вміст навчальних програм.

Якості та навички випускників за ОПП «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність», які отримали у роботодавців оцінки:

- найвищі: «здатність ефективно представляти себе й результати своєї праці», «націленість на професійний розвиток і кар'єрне зростання»;

- найменші: «рівень загальнотеоретичної підготовки»

З метою підвищення якості освітніх послуг результати опитування роботодавців будуть враховані в іншій освітньо-професійній програмі за спеціальністю 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність». Оскільки, відповідно до рішення Вченої ради університету (протокол №6 засідання Вченої ради ТДАТУ) освітньо-професійну програму Підприємництво, торгівля та біржова діяльність спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» було переформатовано в освітньо-професійну програму «Підприємництво та бізнес-технології» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність». В 2022 році було припинено набір здобувачів на перший (бакалаврський) рівень вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» та її буде вилучено з переліку освітніх програм, що реалізуються в ТДАТУ, після завершення навчання здобувачів вищої освіти на останньому курсі в 2024-2025 н.р.

Гарант

ОПП «Підприємництво, торгівля

та біржова діяльність»

за першим (бакалаврським) рівнем освіти

Лариса БОЛТЯНСЬКА

Завідувачка відділу МЯОД ТДАТУ,

к.т.н., доцент

Радміла СКЛЯР